

Ročník VIII.

HABOVČAN

obecné noviny

Číslo 1

Jún 2009

Povedz mi, čo čítaš...

Obecná knižnica v Habovke dostala z ministerstva kultúry na internetizáciu a automatizáciu poskytovaných služieb 1000 €. Jedným z cieľov tohto projektu je zmeniť typ verejnej obecnej knižnice z výchovno-kultúrnej inštitúcie na moderné informačné centrum. K dispozícii bude internet, výpožičky budú sledované automaticky, tituly kníh bude možné hľadať aj doma cez počítač. K dotácii ministerstva kultúry pridá ďalších 330€ obec, tie sú určené na nákup nových kníh.

V súčasnosti je v knižnici k dispozícii 4255 kníh, z toho podľa triedenia knižničného fondu 1597 kníh krásnej literatúry pre dospelých a 1567 pre deti, 867 kníh odborných pre dospelých a 227 pre deti.

Knižnicu využíva 222 čitateľov, z toho je 174 mladších ako 15 rokov. Čitatelia navštívili vlni knižnicu 475-krát, vypožičali si 1048 kníh.

(lv)

Kráľovstvo nebeské sa má podobat' desiatim pannám, ktoré si vzali lampy a vyšli naproti ženichovi. Päť z nich bolo nerozumných, nezobrali si olej do zásoby a päť múdrych, tie mali so sebou olej aj v nádobách. Ako to všetko bolo, a ako a kto sa na svadbu dostal, hovorí podobenstvo Krista, ktoré on rozpovedal svojim učeníkom. Dej podobenstva a poučenie z neho zaznelo na slávnosti 1. sv. prijímania nielen slovami evanjelia, ale scénkou priamo v kostole ho zvýraznili aj habovské nádejné herečky.

Jezuita oslávil jubileum doma

Jeho štúdium sa sústreďovalo na letecké motory. Skončil vysokú školu titulom inžinier, stal sa konštruktérom v strojárnej fabrike. Neskončil však ako technik, do svojich služieb si ho povolal Boh. Dnes má pred menom i titul doktor teológie. Skromný Habovčan, ktorý ako chlapec medzi rovesníkmi vynikal počtami, ale najmä dobrotou, rozvahou, múdrosťou, prišiel do svojej rodnej obce osláviť svoje jubileum – 50 rokov života. Oslávil ho svätou omšou v sobotu 30. mája v spoločnosti svojich kolegov – jezuitov.

Kňaz Spoločnosti Ježišovej Ľubomír Pilarčík pôsobí v súčasnosti aj na katedre sociálnej práce Teologickej fakulty Trnavskej univerzity v Bratislave, kde sa venuje katechéze.

(lv)

O čom rokovali poslanci obce

Prvé z tohtoročných rokovaní obecného zastupiteľstva (OcZ) zvolal starosta na podnet skupiny poslancov, ktorí sa dožadovali riešiť už dlhotrvajúci problém nedodržiavania záverečnej doby, najmä v Pizza

Pub. Konalo sa 12. februára a starosta pozval aj prevádzkovateľov ostatných reštauračných zariadení, tí mali možnosť sa k téme vyjadriť. Ako výstup z rokovania uložilo obecné zastupiteľstvo komisii

pre ochranu verejného poriadku vypracovať technické podmienky pre kamerový systém v obci a poslancom OcZ i hlavnému kontrolórovi priebežne monitorovať reštauračné zariadenia v obci na do-

(pokračovanie na str. 2)

Superstarista si vyhráva s europolitikom

„Sme naladení na rovnakú strunu,“ povedal o europoslancovi Miroslavovi Mikolášikovi spevák Peter Bažík. A tak sa vydali na turné po Orave a Liptove, naplánovali osem koncertov. Nielen to, že obaja sú hudobníci, obaja katolíci, obaja majú vzťah k rodine, obaja sú Oravci, sa podľa Petra Bažíka z Habovky skrýva pod naladením na rovnakú strunu. Ale aj fakt, že na koncertoch spolu s Miroslavom Mikolášikom berú do rúk husle a – ladí im to. Na koncerte v Habovke Miroslav

Mikolášik zahral, ako mu Peter Bažík predohral. V politike však spevák udávanie tónu necháva na Miroslava Mikolášika, ktorý

post europoslanca získal vo voľbách do Európskeho parlamentu 6. júna opäť.

(lv)

Zakopeme d'alšie milióny

Nie všetky obce môžu žiadať peniaze na vybudovanie kanalizácie z eurofondov. Pravidlá sú postavené tak, že podporujú iba veľké obce a mestá, alebo združenia obcí, tzv. aglomerácie. Habovka sa o europomoc uchádzať môže, ale iba spoločne so Zubercom. Na projekte dokončenia odkanalizovania obe obce pracujú. „Je to posledná šanca ako získať finančné prostriedky zo štrukturálnych fondov,“ hovorí starosta Ján Taraj. „Sme si plne vedomí toho, že znovu sa rozkopú už sčasti upravené cesty. Ale ak sa podarí získať finančné prostriedky inej možnosti niet.“

Súbežne s habovskozubereckým projektom Oravská vodárenská spoločnosť pripravuje štúdiu na odkanalizovanie obcí Studenej doliny, teda Zuberca, Habovky, Oravského Bieleho Potoka a aj Podbiela do čistiarny odpadových vôd v Nižnej.

A do tretice, minulý mesiac Habovka získala z Environmentálneho fondu Ministerstva životného prostredia SR peniaze na obecné kanalizačné vetvy. „Budeme pokračovať v budovaní vetvy A-C na ulici Blatná (okolo potoka Blatná), v dĺžke približne 600 metrov, od sútočnej šachty odbočka na kanalizačný zberač na ulicu Pod Úbočou až po Ľudovíta Ondroša na ulici Blatná.“

(lv)

Rastú d'alšie

Posledný aprílový deň pribudli do školského mini-arboréta ďalšie tri stromčeky: lipa malolistá, smrek pichľavý a breza bradavičnatá. Starostlivosť o tieto aj o ostatných deväť stromčekov bola zverená žiakom siedmej triedy. Projekt Stromy Poznania prebieha v našej škole už tretí rok.

(mp)

O čom rokovali poslanci obce

(pokračovanie:)

držiavanie VZN č. 9/2008 o pravidlách času predaja v obchodoch a času prevádzky služieb na území obce. To isté, monitorovanie, odporučilo aj starostovi.

Na riadnom, plánovanom zasadnutí sa poslanci stretli 23. februára. Zobrali na vedomie informácie starostu od diania v samospráve v ostatnom období, plán zasadnutí obecného zastupiteľstva i jeho rady, plán kultúrno-spoločenských podujatí, žiadosti o stavebné pozemky, žiadosť o pridelenie finančných prostriedkov Det-skému folklórnemu súboru Bučníček na rok 2009.

Obecné zastupiteľstvo schválilo výnimku z moratória na predaj obecných pozemkov pre Pavla Jurča bytom Habovka Stodolisko č. 135/69 a zníženie ceny konkrétneho pozemku z 18,59 €/m² na 1,86 €/m². Zároveň schválilo výnimku z moratória na predaj pozemku aj pre Jána Pavča a manželku Helenu Pavčovou bytom Habovka č. 281/10.

Ďalším uznesením schválilo predaj pozemku (zastavané plochy) o výmere 7 m² v cene 18,59 €/m² a dielu parcely (vodná plocha) o výmere 3 m² za cenu 1,86 €/m² pre Jána Pavča a manželku Helenu, bytom Habovka, Stodolisko č. 281/10.

Diskusia, ktorá predaju obecných pozemkov aj napriek moratóriu predchádzala, vyvrcholila teda udelením výnimiek, ale zároveň aj úlohou pre obecný úrad. Poslanci mu uložili vypracovať návrh nových zásad na predaj pozemkov v obecnom vlastníctve a kúpu pozemkov do obecného vlastníctva.

Na tomto zasadnutí obecného zastupiteľstva sa poslanci vrátili aj k téme dodržiavania nariadenia obce o pravidlách času predaja v obchodoch a času prevádzky služieb na území obce a zaviazali obecný úrad nevydávať povolenia na diskotéky a tanečné zábavy v obci Habovka do 30. júna 2009.

Odklepli aj 800€ z reprezentatívneho fondu starostu na čiastočnú úhradu nákladov na pobyt detí z gminy Lysia Gora v Habovke. Ide o „vrátenie“ postarania sa o deti z Habovky na výlete v Lysej Gore.

Kronikárkou obce sa stala Mgr. Magdaléna Pilarčíková. Prevzala tak štafetu zapisovania súčasnosti pre budúcnosť po nebohej dlhoročnej kronikárke Oľge Halákovéj. Spravovať a viesť obecnú knižnicu bude Mgr. Alena Matysová.

Podstatnou súčasťou rokovania obecného zastupiteľstva 16. marca bolo schválenie smernice Obecného úradu v Habovke pre nakladanie s

finančnými prostriedkami obce pri verejnom obstarávaní. Obecné zastupiteľstvo zároveň poverilo starostu obce podpisom zmlúv o dielo na vypracovanie implementácie žiadostí o poskytnutie nenávratného finančného príspevku do výšky 3 320 €. Nad stanovený limit schvaľuje zmluvu obecné zastupiteľstvo.

Po predložení geometrického plánu sa poslanci vrátili k predchádzajúcemu rokovaniu a schválili predaj pozemku (trvalé trávne porasty) o výmere 637 m² za cenu 1,86 €/m² pre Pavla Jurča, bytom Habovka Stodolisko č. 135/69.

Zároveň obecné zastupiteľstvo schválilo zosúladenie VZN č. 2/2008 o výške príspevku za pobyt dieťaťa v MŠ, na činnosť školského klubu detí, na čiastočnú úhradu nákladov v školskej jedálni ktorých zriaďovateľom je obec so stanovenými finančnými pásmami. Starostovi schválili poslanci prémie za 4. štvrťrok 2008 vo výške 30 percent

(lv)

Zeleň na brehy Studenej

Po tom ako Studený potok tečie vynoveným korytom, obec plánuje ešte viac zhodnotiť túto lokalitu. Zvýrazniť by ju mal tri metre široký chodník, oddychové lavičky, zeleň, okrasné kríky. Cieľom je vybudovanie náučného chodníka v dĺžke 650 metrov a celkové skrášlenie prostredia. Projektu dali zelenú aj hodnotitelia projektov v Programe obnovy dediny. V ďalšej etape pribudne ponad Studený potok lavička. Chodník spolu s lavičkou a príľahlou lokalitou Zastudená budú môcť v budúcnosti využívať občania i návštevníci Habovky aj na rekreačné bežecké lyžovanie.

(lv)

Vraj mu obec bráni v podnikaní

Obecný úrad vymeral spoločnosti prevádzkujúcej v dedine reštauračné zariadenie pokutu. „Vyrúbime menej, skôr zaplatí“, nádejal sa starosta. Podnetom na pokutu bol výsledok kontrol záverečnej. A kontroly začali po tom, čo už sťažností na neporiadok v obci, ktorý robila podgurážená mládež v noci a najmä nadránom, bolo neúrekom.

Komisia na ochranu verejného poriadku v Habovke predložila na obecný úrad výsledky dvoch kontrol. Z oboch je zrejme, že prevádzka Pizza Pub mala otvorené v nedeľu ešte po polnoci, hoci všeobecné záväzné nariadenie obce o pravidlách času predaja v obchodoch a času prevádzky služieb povoľuje mať otvorené maximálne do polnoci. Ibaže! Spoločnosť z Tvrdošína, prevádzkujúca v Habovke Pizza Pub podala proti rozkazu o uložení sankcie odpor. Vraj všeobecné záväzné nariadenie (VZN) obce je v rozpore s viacerými článkami Ústavy SR a zákona o obecnom zriadení,

najmä v časti: „Každý má právo na slobodnú voľbu povolania a prípravu naň, ako aj právo podnikat' a uskutočňovať inú podnikateľskú činnosť.“ A teda vraj, podľa právnej zástupkyne spoločnosti, prijatím VZN obec obmedzila podnikateľské subjekty pri realizácii ústavného práva, pričom z toho nariadenia nie je zrejmy cieľ takéhoto obmedzenia. Navyše, nie je nijako závažne odôvodnené kvôli čomu je stanovená záverečná. Hm... A to si majiteľ prevádzky pri jej zriaďovaní sám určil a aj čierna na bielom doložil obecnému úradu, že bude mať otvorené iba do 23.00h. Začali sa písomné doťahovania. Kto vyjde teraz víťazne z kaluže, ktorá už obci i občanom začala pomaly pretekať cez hlavu? Uvidíme. Doteraz sa ani obec ani firma nebili, prehrávala mládež. Hovorí sa však, že kde sa dvaja bijú, tretí víťazi...

(v: ORAVEC, Iv)

Postupne sa „preoblieka“

Pomaly, ale isto mení stará budova kultúrneho domu vzhľad zvnútra i zvonku. Na nepoznanie iné priestory má už od vlni poschodie patriace obecnému úradu. „Vlni sme vymenili okná aj na hornom podlaží, kde je zasadačka a archív, knižnicu sme z priestorových dôvodov presťahovali do budovy základnej školy,“ informuje starosta Ján Taraj. „V súčasnosti je už zrekonštruovaná a rozšírená aj zasadačia miestnosť, budeme sa ju snažiť využiť na viac účelov.“ Obecný úrad plánuje vymeniť aj ostatné okná na budove Kultúrneho domu, podal žiadosť o podporu na ministerstvo financií. „A radi by sme získali tiež finančné prostriedky na rekonštrukciu strechy.“

(Iv)

Rada školy navrhne nového riaditeľa

Obec Habovka vyhlásila 30. apríla konkurz na riaditeľa Základnej školy s Materskou školou v Habovke. Dôvodom je uplynutie 5-ročného funkčného obdobia, na ktoré bol terajší riaditeľ Juraj Hurťák menovaný. Prihlášky do výberového konania bolo možné podať do 22. mája. Výberovou komisiou na výberové konanie na riaditeľa je rada školy, účastníkom je aj zástupca zriaďovateľa, teda obce, a krajského školského úradu, ich hlas je poradný. Návrh na vymenovanie podáva rada školy najneskôr do dvoch mesiacov od jeho vyhlásenia.

(Iv)

Výrazná väčšina volila Gašparoviča

Až 79,31 percent Habovčanov, ktorí vhodili do urny platné hlasovacie lístky volilo Ivana Gašparoviča, jeho protikandidátka Iveta Radičová mala 20,68 percentnú podporu.

Pre porovnanie ako volili naši susedia – Zuberčania rozdelili svoje hlasy takto: 50,24 percent pre Ivetu Radičovú a 49,75 percent pre Ivana Gašparoviča. V Oravskom Bielom Potoku získal staronový prezident podporu 74,91 percent a Iveta Radičová 25,08 percent tých, ktorí boli voliť. Výsledky volieb na Orave: Ivan Gašpa-

rovič 52,22 % a Iveta Radičová 23,24%. Na Slovensku Ivan Gašparovič 46,7% a Iveta Radičová 38,1 %.

V prvom kole prezidentských volieb 21. marca bolo voliť 52,1 percent voličov z Habovky, v druhom kole 4. apríla 56,27 percent.

V prvom kole volieb sa okrem dvoch úspešných kandidátov uchádzali o post hlavy štátu aj František Mikloško, Zuzana Martináková, Milan Melník, Dagmar Bollová a Milan Sidor.

(Iv)

Mikolášik a KDH vyhrali

Kým KDH je politickou stranou v Habovke vo voľbách nie veľmi podporovanou, tentokrát zvíťazila. Vo voľbách do Európskeho parlamentu, ktoré sa konali 6. júna získala podporu 56,47 percent tých, ktorí voliť prišli. A kým účasť v akýchkoľvek voľbách a referendách býva v našej obci vysoká, tentokrát eurovoľby nezaujali, do 18 percent chýbali dve stotiny.

Víťazstvo KDH v Habovke možno pripísať najmä Miroslavovi Mikolášikovi z Dolného Kubína, na kandidačnej listine Kresťansko-demokratického hnutia mal číslo 4. V rámci Slovenska sa prekrúžkoval na druhé miesto, celkom získal na

Slovensku 29 764 platných prednostných hlasov a kreslo europoslancu mu patrí opäť. Najvýraznejšiu podporu získal práve na Orave. Ako volili do Európskeho parlamentu Habovčania? Aby nás zastupovali poslanci KDH chcelo 56,47% voličov, hlasy ĽS-HZDS dalo 15,88%, SMERu 11,17%, SNS 10,58%, ostatné strany nezískali ani 5% hlasov voličov. Do zoznamu voličov pre voľby v Habovke bolo zapísaných 984 občanov, počet platných hlasov 170.

Na Slovensku zvíťazil v eurovoľbách SMER-SD (získal 5 kresiel v EP) pred SDKÚ-DS (2), SMK (2), KDH (2) a ĽS-HZDS (1) a SNS (1). (Iv)

Sadzobník poplatkov platných od 1. januára 2009

Vyhlasenie oznamu v miestnom rozhlase

počas pracovnej doby 3,- €
v pracovný deň po pracovnej dobe 5,- €
v sobotu, nedeľu, vo sviatky a dni prac, pokoja 5,- €

Vyhotovenie kópií

formát A4 0,10 €
formát A3 0,20 €

Prenájom zasadačky obecného úradu za každú, aj začatú hodinu

v letnom období 5,- €
v zimnom období 7,- €

OcÚ môže v odôvodnených prípadoch a po zohľadnení účelu zapožičania tento poplatok primerane znížiť, alebo úplne odpustiť.

Prenájom sály na predváždacie a iné podnikateľské aktivity za každú, aj začatú

hodinu

v letnom období 5,- €
v zimnom období 7,- €

Prenájom sály na kultúrne podujatia

za 1 akciu 165,- €

OcÚ pri prenájme sály vyberie zálohu na prípadnú úhradu škôd v primeranej výške. Nájomca odovzdá sálu po akcii upratanú, a to v termíne určenom OcÚ. Oneskorené odovzdanie sály má za následok penalizáciu vo výške 5,- € za aj začatý deň omeškania. V prípade zneužitia nájmu na zorganizovanie ďalšej, vopred nepovolenej akcie nájomca uhradí prenájom zvýšený o 100% za každú takúto akciu. Za omeškanie sa považuje aj neprebratie sály OcÚ z dôvodu nedostatkov v jej uprataní alebo neodstránenia poškodenia, ak za toto OcÚ nezrazí primeranú čiastku zo

zloženej zálohy.

Prenájom sály na rodinnú oslavu a svadbu, za jednu takúto akciu:

v letnom období 65,- €

v zimnom období 85,- €

Prenájom domu smútku:

prenájom aj za každý začatý deň 3,- €

Poplatok za **umiestnenie hrobu na cintoríne**

1 hrob 3,- €

Prenájom iných vecí, ktoré

sú vo vlastníctve obce, je možné len príležitostne a krátkodobu, pričom výšku nájmu určí primerane starosta obce. Nájomca zodpovedá za vrátenie takto zapožičanej veci v pôvodnom stave, pričom v plnej výške zodpovedá za vzniknutú škodu.

Spišská katolícka charita v Habovke

Opatrovateľskú službu možno poskytnúť v zmysle zákona o sociálnej pomoci občanovi, ktorý pre svoj nepriaznivý zdravotný stav potrebuje pomoc inej osoby pri zabezpečovaní nevyhnutných životných úkonov, nevyhnutných prác v domácnosti, alebo zabezpečovaní kontaktu so spoločenským prostredím. Tiež možno opatrovateľskú službu poskytnúť dieťaťu do skončenia povinnej školskej dochádzky, ak starostlivosť nemôžu zabezpečiť z vážnych dôvodov rodičia, ako aj matke v prípadoch vymedzených zákonom.

Obecné zastupiteľstvo v Habovke určilo, že takýto klienti budú za opatrovateľskú službu uhrádzať mesačne 0,17 € až 0,66 € za hodinu vykázané služby podľa celkového mesačného príjmu občana klienta. Obec Habovka má na zabezpečenie opatrovateľskej služby zmluvu so Spišskou katolíckou charitou. Jej služby, prostredníctvom svojich opatrovateľov, využívajú v Habovke v súčasnosti dvaja občania. Obec má na tieto služby v tohtoročnom rozpočte vyčlenených 4 980 €.

(lv)

Dedinu preplietli optické siete

Habovka bude prvou obcou na Orave, v ktorej bude mať takmer každá domácnosť možnosť pripojenia na optickú sieť. Postará sa o to spoločnosť 3omedia s.r.o.

Optické vlákna majú neuveriteľnú kapacitu na prenos dát, televízie a telefónie pre každú domácnosť v Studenej doline. „Už teraz máme skáblovanú celú obec a

chystáme sa pripájať domácnosti na televíziu a skutočne rýchle pripojenie na internet.“ vysvetľuje Ján Pilár. „Zákazníci si môžu vybrať základný TV balík s 13 programami, alebo TV balík plus, ktorý má až 24 programov najrôznejších žánrov. Do budúca sa samozrejme bude rozsah programov rozširovať. Podarilo sa nám dohodnúť s niektorými televíznymi spoločnosťami, takže hlavne pre fanúšikov stanice DISCOVERY máme dobrú správu, bude aj v našej káblovke.“

Novinkou pre nových zákazníkov káblovej televízie bude pripojenie na internet do určitej rýchlosti zdarma. Terajší zákazníci dostanú vyššie rýchlosti za tie isté ceny ako doteraz. Pre náročných je pripravený rýchly internet až do 10 Mbit/s. Telefonovanie v miestnej sieti bude takisto bez poplatku. Podľa Jána Pilára nový systém zavedenia televízie, internetu a telefónie

prinesie množstvo výhod a vyššiu kvalitu služieb. „V novej káblovej TV máme v skúšobnej prevádzke spustený informačný kanál, ktorý podľa ohlasov ľudí dosť chýba v našom regióne. Chceme regionálne správy prekladať aj do poľštiny, prípadne angličtiny, aby aj zahraniční turisti ubytovaní v Habovke a Zuberci mali prehľad o akciách v Studenej doline. Veľa hostí sa v zimných mesiacoch pýtalo, kde sa stratili živé panorámy z lyžiarskych vlekov. Tieto plánujeme znovu prevádzkovať. V nedeľu a cirkevné sviatky budú zabezpečené prenosy zo sv. omši striedavo z kostolov Habovky a Zuberca. Pracujeme aj na prepojení miestneho rozhlasu s informačným kanálom. Takže vo vašom televíznom prijímači budete počuť aktuálne hlásenie, čo hodne pomôže najmä starším ľuďom.“

Začiatkom prázdnin budú v obci spustené bezpečnostné kamery, ktoré budú sledovať dianie najmä počas nočných hodín. Takže vysokokapacitnú optickú sieť využije obec aj na sledovanie a zabezpečenie poriadku. Viac informácií o zabezpečení, televízii a internete sa dozviete na stránke www.3omedia.sk.

(jp)

Drobné stavby, čo všetko k nim treba

Upozorňujeme, že v zmysle stavebného zákona 50/1976 Zb. § 57 ohlásenie drobných stavieb, stavebných úprav a udržiavacích prác musí byť každá takáto stavba ohlásená stavebnému úradu – teda obci. Tlačivo sa nachádza na internetovej stránke obce www.habovka.sk.

Ohlásenie drobnej stavby obsahuje meno stavebníka, účel, rozsah a miesto stavby, druh a parcelné číslo pozemku podľa KN. Ak ide o stavby uskutočňované svojpomocne, treba vyhlásenie kvalifikovanej osoby, že bude zabezpečovať vedenie stavby. Ak sa pri uskutočňovaní stavby majú použiť susedné nehnuteľnosti, treba aj vyjadrenie vlastníka tejto

nehnuteľnosti.

K ohláseniu drobnej stavby treba pripojiť doklad, ktorým sa preukazuje vlastnícke právo, alebo iné právo k pozemku, jednoduchý situačný výkres v dvoch vyhotoveniach, ktorý obsahuje vyznačenie umiestnenia stavby na pozemku vrátane odstupov od hraníc so susednými pozemkami a od susedných stavieb a stavebné riešenie stavby. Treba tiež jednoduchý technický opis stavby. A tiež rozhodnutia stanoviská, vyjadrenia, súhlasy, posúdenia, alebo iné opatrenia dotknutých orgánov štátnej správy.

Drobné stavby sú stavby, ktoré majú doplnkovú funkciu

pre hlavnú stavbu a ktoré nemôžu podstatne ovplyvniť životné prostredie, a to:

a) prízemné stavby, so zastavanou plochou max. 25 m² a výškou max. 5 m

b) podzemné stavby, so zastavanou plochou max. 25 m² a hĺbkou max. 3 m

S účinnosťou od 1. 8. 2000 sa za drobné stavby považujú aj prípojky stavieb na verejné rozvodné siete (plynové, elektrické, vodovodné) a kanalizáciu.

(jt)

Či v dedine ostanú mladí, záleží od všetkých

Pozrime sa na moment do dávnejšej minulosti. Akú funkciu mala v Studenej doline Habovka? Bola to obec stredisková s matričným úradom, školou, bankou, farnosťou... A pozrime sa bližšej minulosti. Kým v roku 2004 mala základná škola 241 žiakov a škôlka 51 detí, dnes navštevuje ZŠ 183 žiakov a MŠ 41, a to do Habovky dochádzajú deti z Malého Borového.

Práve teraz, ak už nie je neskoro, dozrel čas na začatie výstavby v ďalších lokalitách obce. Ak sa pozrieme na staré fotografie a súčasné, musíme sa zamyslieť nad tým, ako sa obec rozširovala, ako pribudlo Stodolisko, ulica Pod Grúňom, ulica Pod Úbočou. Vtedy ani jeden rodinný dom nebol postavený na pozemku, ktorý by pred začatím stavby vlastnil stavebník. Muselo dôjsť k dohode a – došlo. Dnes nastáva obdobná situácia – treba dohoda. Prečo by ten, kto postavil rodinný dom vo vyššie uvedených lokalitách, nemohol umožniť stavať v ďalších pripravených lokalitách? Stačí tak málo, stačí dohoda. Alebo

chceme zostať stáť a potom si búchať hlavu o stôl, trebárs pre to, že nie je v našej obci základná škola, že tu nikto neostáva, že dedina starne? Umožnime všetci, nech sa obec rozrastá a dajme možnosť ďalšej mladej generácii, nech si buduje svoj nový domov, tak ako nám to umožnili naši starí otcovia. Darmo budeme ukazovať a hovoriť, že v iných dedinách sa stavia, buduje, že tam je to alebo to. Aká bude naša obec v budúcnosti záleží od nás všetkých.

Obec urobila pre nové zástavby maximum, chýba len majetkovo-právne vysporiadanie pod inžinierske siete, následne ich vybudovanie. To zabezpečí obec, teda stavebníci budú mať k dispozícii cestu, vodu, elektriku, kanalizáciu. Ale stavebný pozemok si musí každý záujemca vysporiadať sám. Takže, Habovčania, nesmie chýbať vôľa dohodnúť sa medzi sebou. Všeobecne sa hovorí, že bola stanovená nízka cena za m² pozemku pod miestnu komunikáciu, teda cestu. Aká by teda ma byť cena, keď tá cesta bude slúžiť všetkým? Chcel by som

vás pekne poprosiť o ústretovosť, aby sme neskončili pri malichernosti a potom zistíme, ako nám utekajú z dediny mladé rodiny, odbúdajú novonarodené deti.

Môže sa pokojne stať, že o pár rokov klesne počet žiakov pod 150 a škola nebude môcť fungovať. Nebuďte ľahostajní voči ďalšej budúcnosti mladej generácie, lebo sa nám to vypomstí pre malichernosť. Alebo nás to nezaujíma?

Stavebné povolenie môže byť vydané v zmysle stavebného zákona len na základe zdokladovania majetkovo-právnych vzťahov k stavebnému pozemku, a majetkovo-právne musí byť vysporiadaná aj prístupová cesta s potrebnými inžinierskymi sieťami. Tieto vyjadrenia potrebuje každý stavebník k stavebnému povoleniu doložiť.

Ján Taraj

Tráboloby...

Prinášame ďalšie odpočuté reči. Rečiam o tom, čo všetko by bolo treba urobiť, ale akosi nie je toho, kto by to urobil, sme dali príznačný názov z habovského nárečia „tráboloby“.

Tráboloby uviazať či zamknúť svojich psov a nepúšťať ich voľne po obci. Najmä na Stodolisku to niekedy vyzerá, ako v útulku pre zvieratá.

Tráboloby nepáliť odpad v ústredných kúreniach, ten smrad... až oči štípu...

Tráboloby aby hlavne mladí na nedeľných sv. omšiach nevyrušovali, hlavne na schodoch a v predsieni kostola. Čo si o nás myslia hostia, ktorí navštevujú nedeľné bohoslužby a niektorí nespratníci tam neustále hlasito vyrušujú, zvoniam im mobily atď. Radšej nech ostanú doma.

Tráboloby aby sa na futbalové ihrisko dostali aj iné záujmové skupiny, nielen futbalisti. V dedine chýbajú kultúrne majálesy, obecné slávnosti, stretnutia...

Tráboloby chodiť krajom cesty, nie stredom....

Tráboloby...

Čo sme našli na pôjde:

Lekár:

Teda bolí, bolí? A povedzte mi, kde ste pocítili prvý raz bolenie.

Pacient:

Ale, pán doktor, akurát tam na krížnej ceste pri Božej muke, ak vedia, kde odráža sa cesta na Hrdziaky...

z roku 1936

Kultúrna vyspelosť sa dá dokázať rôznymi spôsobmi

Milá mládež, využívam túto možnosť na oslovenie vás, ktorí voľné chvíle trávia hlavne v reštauračných zariadeniach do záverečnej, ale často aj po záverečnej hodine. Viem sa plne vžiť do vašej situácie, chcete stráviť voľný čas, alebo víkend v príjemnej spoločnosti slečien a kamarátov, či už tých, s ktorými sa stretnete po týždni alebo ešte dlhšom čase. Prečo nie, veď človek je tvor spoločenský. Je lepšie, keď ľudia medzi sebou komunikujú, stretávajú sa, akoby mali na seba útočiť a osočovať jeden druhého. Ale! Všetko má svoje pravidlá! A najmä hranice!

Všetci dobre viete, v akom prostredí žijeme, akí ľudia k nám chodia, čo sa tu dá robiť a

čo tu robiť nemá. Niekomu je to však zrejme jedno. Preto, milá dospelá mládež, ak máte dojem, že ste nejakým spôsobom obmedzovaní, pochopte že niekto musí na dané pravidlá dohliadať, keď si vy neviete dohliadať na pár nesprátnikov, o ktorých dobre viete, poznáte ich. Nevadí vám, že oni aj vám robia zlé meno? Nevadí? Skúste aj vy svoju kultúrnu vyspelosť dokázať tým, že si dobré meno dokážete obhájiť, že dokážete dohliadať na poriadok medzi sebou. Veď čo komusi robí „nemý spoločník“ čakajúci na odpadky, alebo plot chrániaci športoviská, či vianočná výzdoba nad cestou, alebo pouličná lampa, svietiaci nad Komorami? Prečo komusi

zavádzia držiak na odpadky v autobusových zastávkach, alebo zábradlie nad Komorami, či striekačky na futbalovom ihrisku, alebo pútač so smerovníkom ukazujúcim smer chodníka, alebo svietiaci stromček na Brehu pri kaplnke a Najsvätejšej Trojici..?

Určite niektorí o vandaloch vedia. Namiesto toho, aby ich tí, ktorí ich poznajú, upozornili, namiesto toho sa na internetovej stránke obce rozpúta šialená diskusia o tom, aký je neporiadok, aký je ten alebo onen. Tú internetovú stránku má možnosť čítať celý svet, čítajú ju aj tí, ktorí hľadajú niekde pod Roháčmi ubytovanie. Prídu?

Aby prišli, stačí málo. Stačí upozorniť nesprátnika na jeho

zlé správanie, stačí udržiavať verejné priestranstvá v čistote, stačí nebrať to, čo je vybudované. Stačí dodržiavať verejný poriadok aj stanovené zatváracie hodiny. Aj tento fakt bude svedčiť o vašej kultúrnej vyspelosti a ráno budete sviežejší a budete mať o 10 € viac. A určite to bude dodržiavať aj návštevník našej obce a tiež niečo pochopí. Verte, ľudia sú všímaví. Snažme sa to svoje hniezdočko udržať čisté. Vážme si jeden druhého aj snahu toho tretieho. Nedajte sa zviest' zlým príkladom. Navyše, je čas hospodárskej krízy, myslite aj na zadné kolieska, ušetríte si zdravie aj peniaze.

Ján Taraj

Rodičia vyhodí, deti pozbierajú?

Dostali sme do redakcie článok o jednom aprílovom dni, kedy školáci mohli dať vydýchnuť svojim mozgovým bunkám. Prečo? Vybrali sa skrásliť našu obec. Spomíname si, že to nie je prvý raz, robia tak každý rok. Vyfasovali vrecia, rozdelili sa do všetkých kútov

dediny a – odpadky vraj nemali šancu. „Piataci mali za úlohu vyzbierať časť okolo potoka Blatná,“ napísala nám ich triedna učiteľka Mária Jurinová. „Ani by sme neverili, čo všetko tam je, keby sme to nevideli na vlastné oči. Rýchlovarná kan-vica, mobil,

vedrá, plechovky, sklené tabule z okien, igelity...“ Piataci ťahali z vody všetko, čo tam nepatrilo, neváhali aj sa namočiť, zablatiť, nazbierali len v okolí potoka tri plné vrecia. „V ten deň celá naša škola odbremenila Habovku v našom okolí od množstva

smetí a za odmenu máme dobrý pocit, že sme urobili niečo dobré a zároveň poznanie, že čistá príroda závisí len a len na nás,“ dodala Mária Jurinová

Potiaľ článok. Nedá nám položiť otázku, či si už dospeláci akosi nezvykli, že deti po nich prírodu upracú. Nebolo by jednoduchšie dať odpad priamo do správneho kontajnera a neprirábať „robotu“ deťom a hanbu sebe?

(lv)

Naši deviataci lepší ako celoslovenský priemer

Deň D mali najstarší žiaci základnej školy 11. marca. Čakala ich menšia skúška dospelosti – Monitor 9. „Napätí a vystresovaní sme zasadli do lavíc, na stoloch sa objavili kúsky čokolád, na čele kvapky potu,“ spomínajú deviatačky. „Ako prvý sme písali test z matematiky. Podaktorí z nás pri geometrickej úlohe začali rozbaľovať nové pravítka a uhlomery. Bol na nich vynikajúci pohľad. Niektorým robili otázky problémy, iní to hravo zvládli.“ Po 45 minútach zložili deviataci perá, odovzdali test a – po prestávke nasledoval Monitor zo slovenského jazyka. „Slovenský jazyk bol o niečo ľahší,“ tvrdia. „Napísali sme ho v rekordne krátkom čase. Čo sa dá robiť, sme proste machri. Na druhý deň sme ho podrobne porozoberali, pribežne sme si spočítali body a

dúfali, že nás zoberú na školy.“ Ako deviatačky dodali, po Monitore im spadol kameň zo srdca, no zároveň ich začal ťažiť nový. Čakali, či ich prijmu na stredné školy, na ktoré chcú ísť študovať.

A tu sú výsledky Monitoru, ktorými sa môžu žiaci habovskej školy pochváliť, pretože testy zvládli lepšie ako je slovenský priemer. Test riešilo na Slovensku 50 573 žiakov.

	Percentá	Body
Matematika		
slovenský priemer	53,0%	10,6
my	66,6%	13,31
Slovenský jazyk		
slovenský priemer	61,3%	12,25
my	68,4%	13,69

(mp)

Nová koncepcia vzdelávania v materskej škole

Tento školský rok sa niesol v znamení zavádzania legislatívnych zmien. Vlni bol prijatý nový zákon o výchove a vzdelaní, tzv. školský zákon, v ktorom sú materské školy zaradené do sústavy škôl podľa medzinárodnej klasifikácie ako ISCED 0. Aj v habovskej materskej škole už pracujú podľa štátneho vzdelávacieho programu. „S celým kolektívom v súčasnosti pracujeme na školskom vzdelávacom programe, ktorý začneme realizovať od septembra,“ hovorí Janka Ondrošová, zástupkyňa riaditeľa pre MŠ. „Jeho zámerom bude i to, že deti sa budú učiť to, čo ich zaujíma. Budú využívať vlastné skúsenosti, to čo sa budú učiť bude primerané k ich úrovni poznania, potrebné je zabezpečiť dostatok pomôcok.“ Realizácia celého vzdelávacieho procesu má byť zaujímavá a príťažlivá. „K podmienkam sa samozrejme radia aj pravidlá samého učenia sa. Deti sa môžu pýtať, môžu vyjadrovať svoju nespokojnosť bez obavy z ohrozenia, dostávajú šancu, aby boli úspešné, dôverujeme im, že to dokážu, môžu byť tvorivé, učiť sa s kamarátmi,“ vysvetľuje Janka Ondrošová.

Predprimárne vzdelávanie získa dieťa absolvovaním posledného ročníka vzdelá-

vacieho programu odboru vzdelávania v materskej škole. Formovanie základov kľúčových kompetencií v predškolskom veku je smerovaním, ktorého cieľom je dosiahnuť školskú pripravenosť a získať základy pre rozvíjanie schopnosti učiť sa a vzdelávať sa po celý život.

Materská škola pomáha rodine v jej starostlivosti o dieťa. Detstvo je krátky čas a preto záleží na kvalite prežitia každého roka. Každodennou snahou kolektívu učiteliek materskej školy je, aby vytvárali podmienky pre úspešné vzdelávanie a citlivú výchovu detí.

(jo)

Náboženstvo v škole

Kým náboženská výchova sa vyučuje ako jeden z povinne voliteľných predmetov v alternácii s etickou výchovou v základných školách a v stredných školách, nový školský zákon, platný od začiatku tohto školského roka, teda 1. septembra 2008, umožňuje vyučovanie náboženskej výchovy alebo náboženstva už aj v materských školách. Nie je samozrejmosťou, umožňuje, teda **stačí, ak o to požiadajú rodičia**. Vyučovanie náboženskej výchovy alebo náboženstva zabezpečujú registrované cirkvi a náboženské spoločnosti.

(lv)

O necelý mesiac zazvoní

Je až neuveriteľné ako rýchlo prešlo deväť mesiacov a do konca školského roka zostáva necelý jeden. Prichádza čas školských výletov, ale najmä záverečné hodnotenie dosiahnutých výchovno-vzdelávacích výsledkov. Dôkaz ako žiaci zvládli predpísané učivo v danom ročníku dostanú posledný deň v škole na vysvedčení. Krátky pohľad do čias, ktoré sú už takmer minulosťou. Prváci, ktorí sa učia podľa nového vzdelávacieho programu, sa naučili čítať, písať, počítať jednoduché príklady, ale zvládli i základy z anglického jazyka. Podobne aj piataci sú priekopníkmi novej koncepcie vzdelávania. Oni si vlastne zopakovali to, čo sa naučili v 4. triede. Novými predmetmi bola informatika, kde získali základy práce s počítačom, regionálna výchova, na ktorej sa učili poznávať minulosť i súčasnosť, prírodné podmienky svojej rodnej Habovky. Deviataci sú už v podstate „za vodou“. Úspešne zvládli MONITOR a všetci sú už prijatí na stredné školy, teraz čakajú na posledné zvonenie, aby rozprestrelí krídla a našli ten správny smer.

(mp)

Niekedy deti nekrmíme skutočnou

o. Jozef

Mladí ľudia, vyznávajúci kresťanstvo aj navonok, sú svetom často vnímaní ako „cvoci“. Čo by ste poradili tým, ktorí sa dostali do škôl, našli si prácu mimo dediny, a hanbia sa byť katolíckmi práve pre negatívne vnímanie svetom?

Mladý človek sa nedá vytrhnúť z kontextu rodiny a dediny. Dôležité je, že v mladosti sa musí vedieť vyrovnávať s rôznymi komplexmi. S komplexom dediny v meste, komplexom alkoholickéj rodiny, má komplex z večného prízvukovania, že ak sa nebudie učiť, skončí pri lopate... Komplex vo všeobecnosti je menejcennosť človeka. Človek sa naozaj musí stretnúť najprv vo svojej rodine a v prostredí, v ktorom vyrastá s tým, že cieľom života nie je sebarealizácia a rozvinutie všetkých jeho schopností, ale prijatie a rozvinutie toho, čo v sebe má. Mladí ľudia burcovaní reklamou chcú zväčša dokázať viac, ako sú schopní dokázať. A keď to nedokážu, tak sa nevenujú ani tomu, čo dokázať môžu. Nastáva všeobecná apatia, veľké znechutenie. A viera je len jedna z oblastí osobnosti, aj keď podstatná. Ak sa niekto hanbí za svoje kresťanstvo, tak to je už len vyvrcholenie toho, že on má v sebe mnoho iných nevyriešených osobnostných komplexov, obyčajných ľudských, pretože viera je hlboké vedomie človeka. A ak človek nemá základné vedomie o sebe, že je cenný, tak u neho je menejcennosť aj viery ako takej. To je najmenej blikajúca diódka v človeku, ak sa hanbí za viera, ak sa hanbí za toho „cvoka“. Teda základom je doviesť mladých ľudí k osobnej zrelosti. Oni často nie sú vyzretí, nie sú skutoční muži a nie sú skutočné ženy. Sú len napodobeniny rôznych reklám a ideológií o mužovi a žene.

Ak kňaz niekedy ponúka len niečo ako ideológiu o duchovnom živote, mladí ľudia sa reálne nemusia stretnúť s tým, čo je naozaj

Prvé stopy benediktínov na Slovensku siahajú do čias pred misiou sv. Cyrila a Metoda. Počas stredoveku bolo naše územie posiate množstvom kláštorov „čiernych mníchov“. Po prerušení dávnej tradície sa benediktíni opäť vrátili na Slovensko. V roku 2003 založili filiálny dom v Bacúrove pri Zvolene, kde v súčasnosti žije 9 mníchov. Traja z nich, otec Jozef, otec Blažej a brat Igor boli v apríli v Habovke na pozvanie duchovného otca Jozefa Sviteka obnoviť a povzbudiť veriacich. Hovoríme s benediktínskym mníchom, otcom Jozefom Brodňanským, OSB

duchovný život. Ak postávajú mimo kostola, to nie je len ich vizitka. To je vizitka rodiny, ale aj vizitka atmosféry a ducha v dedine. Je to vizitka toho, že deti niekedy asi nekrmíme skutočnou vierou, ale len ideológiou o viere. Chodia, napríklad, na prvé piatky nie preto, že chcú stretnúť Božie milosrdenstvo, ale preto, že sa chcú zbaviť hriechov. A to nie je celkom správne, lebo hriech ostáva neustále súčasťou nášho života. Čo má teda dovádzať človeka na prvý piatok k spovedi? To, že chcem Boha skutočne stretnúť, odovzdať mu hriechnosti, alebo nekonečná túžba byť bez hriechu? Ale to nie je náboženstvo! Ježiš nám predsa nesľubuje bezhriechnosť. Treba v tom všetkom hľadať predovšetkým Božiu milosť a nie našu dokonalosť.

A tu je ten komplex mladého človeka. Na jednej strane mu svet ponúka, že sa môže maximálne realizovať, má sa pokúšať o adrenalínové výkony, ale on, naopak, vidí, že nie je schopný ani len byť bez hriechu, nieto ešte aby robil niečo, čo nedokáže. A tak sa ľudia uzatvárajú do seba a hanbia sa za celých seba.

Kedy je teda človek vyzretý?

Môžeme sa baviť o tom, čo je moment vyzretosti pre 17-ročného človeka, kedy je človek vyzretý v manželstve, v rodine, kedy začína vyzrievať ako rodič. Ako rodič, napríklad, nedozrieva len tým, že sa mu narodí dieťa, ale tým, že ho v nejakom momente dovedie k zrelosti. Že v škole je samostatné, dokáže znášať príkorie, dokáže znášať nespravodlivosť rovnako ako úspech a pochopenie. Ak, napríklad, deti netrestáme, nedávame im sankcie, tak z nich nevytvárame osobnosti, ale len ideologicky kresťanské kreatúry. Žiak a dieťa potrebuje vedieť zniesť trest, päťku aj poznámku od učiteľa. Ak sa rodič sťažuje za päťku na učiteľa, tak dieťa len izoluje od normálnych výchovných prostriedkov, a tak potom nedozrievajú k osobnosti. A to sa prenáša aj na náboženstvo. My si náboženstvo často mylíme s nejakou jogou, jasnoviedctvom či relaxačnými technikami, myslíme si, že nám má spríjemňovať život. To ale nie je pravda. Náboženstvo nám takpovediac hlboko „komplikuje“ život. Lebo aj ja by som si radšej kúpil, čo chcem, išiel na dovolenku, kam a kedy chcem. Aj ako mních mám kopec neusporiadaných túžob, a tak to bude zrejme celý život.

Počas misii ste spoznali Habovku a Habovčanov hlbšie, aké odporúčanie by ste nám dali na ďalšie trvanie?

Je dobré, že dedina sa vzchopila, že ľudia začali podnikať. Rozvinuli niečo, čo predtým nemali. Samozrejme, rozvinuli to možno porovnávajúc sa s vedľajšou dedinou, ktorá bola v cestovnom ruchu snáď o desať rokov popredu. Dnes je Habovka vo fáze, že ľudia už vedia, ako funguje biznis z turizmu. A teraz by sa mala prejavíť múdrosť dediny a ľudí v nej, aby sa k podnikaniu postavili vlastným štýlom. Už nekopírovať. Proste, naučili sme sa robiť nejakú robotu, vieme využiť turizmus, ale my už aj vieme, čo je na tom zlé. Napríklad, zlé je aj tolerovanie diskotiek v piatok. Tu by mala tvrdo zasiahnuť dedina a povedať, že v pôstne dni sa nebude zarábať na verejných zábavách, ale ani v nedele nebudú otvorené obchody rovnako, ako je to vo vyspelých západných krajinách (Rakúsko, Švajčiarsko).

Na jednej strane je dobre, že sa dedina prebudila, že sa aj Habovčania chytili vlastného rozumu, ale na druhej strane je tu hneď nebezpečenstvo rýchleho zisku a narastania túžby po väčšom zisku. A tu musí nastať čím skôr určitá sabareflexia. Človek by si mal vedieť povedať, koľko toho vlastne potrebuje a chce. Táto hranica niekde musí byť a ľudia ju musia hľadať. Aj v súvislosti s náboženstvom, ale aj s ľudskými hranicami. Lebo čím viac chceme, samozrejme, musíme aj viac pracovať. A čím viac pracujeme, máme menej času na rodinu, aj na kontakt s Bohom a začína nám uchádzať tvorba osobnosti u detí, proste, nemá ich kto tvarovať, lebo rodičia musia kmitať. Platíme drahú dať za rýchly zisk. Rakúšania, napríklad, celé polstoročie dorábali, kým sa turizmus dostal na hranicu väčšieho zisku. A my sme to urobili za 15 rokov? V tomto nás svet obdivuje. Ale my vidíme, že niet čo obdivovať. Lebo rýchly nárast zisku bol priamo úmerný úbytku morálnej zrelosti ľudí tento zisk s rozvahou použiť.

Po rokoch rastu sa svetové hospodárstvo dostalo do krízy. Ľudia strácajú prácu, prichádzajú o peniaze. Myslíte si, že je to Boží zásah, trest za úpadok morálky ľudstva? Začnú teraz ľudia spolupracovať s Bohom?

Boh v zásade „nič nerobí“ bez človeka. Bez človeka len stvoril svet, dal zákony a

I vierou, ale len ideológiou o viere

pravidlá. Človek ich musí objavovať a v spolupráci s Bohom ich aj realizovať. Vypĺvanie z krízy teda bez pričinenia človeka tiež nepôjde. Povedal som medzi ľuďmi, že vláda krízu nerieši, ale ešte ďalej ju sťažuje, aj napríklad šrotovným. Lebo predaj za lacnejšie je len donútenie, alebo oklamanie ľudí, že si teraz môžu kúpiť lacnejšie auto. To však prihráva vodu na mlyn iba firmám, ktoré predávajú autá, a ktoré podporujú štátny rozpočet. Kríza sa nevyrieši čakaním na Pána Boha a bez nás. Ak máme akúkoľvek krízu riešiť, Boh ráta s našim maximálnym nasadením. Bez Božieho pozhennania márne naše námáhania. Boží trest to nie je. Je to dôsledok ľudského hriechu, lakomstva.

A dôsledok ľudského hriechu nie je trest?

To je práve ten spôsob myslenia, že Boh trestá ľudí. Boh ich bude súdiť, ale netrestá tak ako to robil pri potope sveta. Všetko, čo znášame ako dôsledky nášho hlúpeho a nemorálneho správania, nie je Božím trestom. V starom chápaní morálky to tak mohlo byť. Ľudia majú vštepené, že Boh nás trestá. Trestom v určitom zmysle už bude len zatratenie. To je jediný trest, ktorý nás čaká. Všetko ostatné je dôsledok hriechu. Boh dal zákony, ak sa riadiš dobrom, budeš žiť bez ťažkosti a šťastný. Ak sa riadiš hriechom, budeš na chvíľu šťastný, ale veľmi dlho nešťastný, alebo ťažkým spôsobom nešťastný. To je ničiaci vývin hriechu. Ak sa spoločnosť dostala do hriechu vedome a plánovane, dôsledky sú tvrdé. Pozrite sa, veď prikyvovať, že potrat nie je vražda, že pomôcť ťažko chorému človeku na druhý svet je úsporou pre štát, to je odsúhlasovanie hriechu. A dôsledky sú proste tvrdé. Ale to nie je Boží trest, je to práve dôsledok ľudského hriechu.

Eudia v dedinách si väčšinou volia za starostu a poslancov niekoho z rodiny, starosta je rád, keď predsedom vlády že človek z „jeho“ strany, premiér zase podporuje svojho kandidáta na prezidenta. Je to dobré? A, mimochodom, majú Benediktíni protekciu u Sv. Otca Benedikta XVI.?

Je únikom od zodpovednosti, ak voľbami neriešime situáciu celkovo, ale riešime len vlastnú rodinu. To nás ale naučil komunizmus. Predtým nebolo v našej mentalite hrať sa na vlastnom piesočku. Vidieť, že dnes si už ľudia nepomôžu tak ako kedysi, keď dedina stávala dom každému, a

potom sa každému musela robota vrátiť. Bol to dôkaz, že práca má aj duchovný aj ľudský rozmer. Jej forma môže mať zdravý kresťanský koreň, a to znamená že nie je len o zárobku a osobnom prospechu. Nie z každej práce musíme mať zisk. Prácou aj oslavujeme Boha a tvoríme spoločnosť. A toto komunizmus tvrdo zlikvidoval, keď zobral súkromný majetok, zobral úctu k majetku, a naučil nás kradnúť zo spoločného. A to je dnešný postkomunizmus. My nežijeme ešte slobodné časy. Žijeme sociologicky „odvykaciu“ etapu, o ktorej sa dá ťažko povedať ako dlho bude trvať. Po komunizme nie je možná demokracia. Iba ak ľudia hľadajú a uchovávajú tradičné hodnoty, sú schopní preklenúť postkomunizmus. Treba sa nám teda oslobodiť od ľži, ktorú sme si už osvojili.

Po roku 1989 boli rôzne prognózy, ako dlho bude toto odúčanie trvať. Niektorí hovorili o 10-tich, iní o 20-tich rokoch. Teda polovica času, ako si bol klamaný bude

každého zlostí a števe, že je nespravodlivá a láme skutočné schopnosti ľudí, ale na druhej strane, keďže nemáme žiadnu víziu slobodného sveta, stále žijeme v neslobode postkomunizmu, tak sa tak pudovo aj chováme. Netvoríme svoj život, len zotrávame v nejakom bezpečnom zátiší. Ale za to nesie zodpovednosť každý jedinec, to nie je nejaká všeobecná zodpovednosť tých, čo sú momentálne vo vláde. Takúto dilemu nám najprv nastolil Mečiar a trvalo osem rokov, kým ho kresťanská opozícia dokázala „zlikvidovať“, za cenu menšieho zla. A teória menšieho zla nie je dobrá, a nedá sa používať do nekonečna. Lebo ak sústavne používate zlo na dosiahnutie dobra, nakoniec vás to zničí. Klamstvo má krátke nohy, keď klamstvo vyhrá, je to vždy iba nakrátko. Len pravda je večná, každé klamstvo raz vyjde na povrch. Preto netreba podľahnúť pesimizmu, už sme predsa ako kresťania vydržali aj horšie časy, ako momentálne žijeme.

A čo sa týka Benedikta a protekcie benediktínov u neho? Myslím, že neexistuje, lebo on nie je benediktín. Je však pravda, že je veľkým čiteľom benediktínskej tradície a spirituality. Existuje kláštor, kde chodí na dovolenky už celé desaťročia. Aj tento úzky vzťah určite zohral svoju úlohu pri jeho voľbe mena Benedikt, lebo podľa neho obnova Európy a určité riešenia v cirkvi súvisia s dôrazom na benediktínsku tradíciu. Ale pre nás to neznamená žiadne výhody, skôr našu zodpovednosť, aby sme svoj život žili verne naším slávnym predchodcom.

Vašou prácou alebo zamestnaním je modlitba. Za čo sa vy benediktíni modlíte?

Modlíme sa, aby vo všetkom, čo robíme, bolo čo najviac vidieť Boha. Aj v čítaní, aj varení, aj v misiách, aj v pastorácii, aj pri práci. Pretože modlitba je vždy závislá na činnosti, ktorú robíme. Náš spôsob života nespočíva len na tom, ako sa modlíme, ale aj ako pracujeme. Modlitba a práca sú totiž dve rovnocenné činnosti. Keď mi teda položíte otázku za čo sa modlím, hneď mi napadá aj otázka, za čo robím. Nie za peniaze, ale akým štýlom sa snažíme pracovať. Modlíme sa a pracujeme tak, aby v tom ľudia videli Boha, aby sa to od nás mohli učiť. To neznamená, že sme v tom dokonalí. Ale je to možné učiť sa v kláštoroch, ktoré staviame na to, aby k nám mohli prichádzať ľudia tak ako to robia už viac než len jedno tisícročie.

(Iv)

o. Blažej

trvať, kým sa od ľži oslobodíš. Dnes vidíme, že ani po 20 rokoch vôbec nie sme slobodní od komunizmu. Aj najväčší kresťanskí realisti vtedy hovorili, že to bude minimálne 40 rokov, teda tak dlho, ako sme boli klamaní a naučili sme sa na klamstvo, rovnako dlho bude trvať odučenie sa od klamstva. V tejto súvislosti je úplne „normálne“ to, čo sa teraz v spoločnosti deje. My nie sme momentálne schopní ani pri voľbách morálneho rozhodovania, ani náboženských princípov. Stále sa rozhodujeme oddelení od nášho náboženstva, od Krista, od kresťanstva ako takého. Rozhodujeme sa čisto pudovo, sebazáchovou rodiny a osobných záujmov. Na jednej strane vieme, že nás korupcia

Odniesli si pekný hudobný zážitok

Už každoročne prichádzajú k habovským škôlkarom žiaci Základnej umeleckej školy (ZUŠ) z Tvrdošína a organizujú výchovný koncert. Nebolo tomu inak ani tento rok. Katarína Zuberská, učiteľka ZUŠ, predstavila deťom rôzne hudobné nástroje, upozornila na ich rozdiely, deti mali možnosť porovnať ich aj podľa zvuku a dizajnu. Potom na nich zahrli nádejní hudobníci

ZUŠ. Niektorí z nich pochádzajú z Habovky a sami navštevovali tunajšiu materskú školu. „Zaspievali sme si aj známe pesničky a hudobný sprievod nám robil učiteľ ZUŠ Štefan Bažík. A bolo nám veru všetkým veselo. Všetci sme si odniesli pekný hudobný zážitok,“ dodávajú deti i učiteľky.

(jo)

Škôlkari turistami

Spoznávať nové prírodné krásy a jedinečnosť prírody je aj jedným zo zámerov ako deťom sprostredkovať zážitkové učenie. Všetky deti s učiteľkami navštívili krásne prostredie v Kobyľom potoku. „Bolo tam čo obdivovať, počúvať zvuky nerušenej prírody, zurčanie potôčika, či spev vtáčikov,“ opisuje atmosféru Janka Ondrošová. Deti sa mali možnosť dozvedieť sa ako sa správať sa v lese, ale aj to, ako je potrebné chrániť si životné prostredie. „Celú

trasu sme zvládli bez problémov a dobre nám padlo menšie občerstvenie.“ Na spiatocnej ceste sa deti zastavili u chovateľa rýb na Stodolisku, kde sa dozvedeli čo-to o starostlivosti o najmenšie rybičky, ale i o tie veľké. „Aj keď sa zamračilo, počasie nám nijako neprekazilo turistickú vychádzku. Obohatení o nové zážitky, poznatky a vedomosti sme sa vrátili späť do materskej školy.“

(jo)

Na návšteve u kamarátov

Materskú školu v Habovke navštevujú aj deti z Malého Borového a Veľkého Borového. A tak sa rozhodli mali Habovčania, že tieto rodné dediny ich kamarátov navštívia. „Chceli sme odovzdať ich rodičom, starým rodičom a ostatným obyvateľom dediniek „za kopcom“ novoročný pozdrav a to prostredníctvom vinšovačiek, piesní, hier, a tančekov,“ vysvetlila Janka Ondrošová, zástupkyňa riaditeľa pre MŠ. Do programu sa zapojili i škôlkari z týchto dedín. A ako na akciu spomínajú jej účastníci? „Veľmi milé stretnutie, o ktoré sa postarali aj starostovia navštívených obcí obohatilo nás všetkých o to, že sme spoznali nové prostredie a veľa príjemných ľudí.“

(jo)

Po koncerte Petra Bažíka

Kamaráti z Austrálie

Koncom minulého roka našu školu navštívili kamaráti z Austrálie Isabella, Bianka a Luka. Oni neboli len na návšteve, ale na niekoľko dní sa stali aj žiakmi našej školy, aktívne sa zapájali na vyučovaní. Najlepšie sa im darilo na angličtine a matematike. Štvrtáci si radi spomínajú ako učili Isabellu na telesnej korčuľovať. „Ona sa postavila na korčule po prvýkrát a my sme jej ukazovali ako na to, išlo jej to celkom dobre,“ hovoria dievčatá a chlapci dodávajú: „My s Lukom sme hrali hokej a nastrieľali 10 gólov.“ Štvrtáci si ešte spomínajú ako spolu sa s novými kamarátkami lyžovali a postavili zo snehu koňa. Oslávili tu Vianoce a vo februári sa vrátili do Austrálie. Na štvrtákov nezabudli a poslali im pekný list a fotografie, ktoré zachytili ich spoločné radovánky.

(Kristína, Natália a Maroš, 4. roč.)

Staré piesne v detských hrdlách

Aj strach, aj plač, aj úsmev, aj trému, aj suverénne vystúpenia bolo možné sledovať v habovskej materskej škole, nadovšetko tu však prevyšoval talent. Zišli sa tu deti na už 15. ročníku súťaže Oravský speváčik, ktorej cieľom je uchovávanie piesní starých rodičov a ktorá je v rámci Slovenska ojedinelou. „Prostredníctvom detí prehlbovať lásku k ľudovej piesni, to bolo našim impulzom už pri zakladaní podujatia,“ vysvetlila Janka Ondrošová z organizátorskej školy. Pred svojimi rovesníkmi a hodnotiacou porotou vystúpilo 21

detí z materských škôl Tvrdošínskeho okresu, starostlivo pripravených svojimi učiteľkami. Pre mnohých škôlkarov je Oravský speváčik zároveň možnosťou prvý raz vystúpiť v cudzom prostredí, ale aj odrazovým mostíkom pre ďalšie vystúpenia. Ako porota zhodnotila, všetky deti spievali dobre, len niektoré lepšie. Habovskú materskú škôlku reprezentoval Daniel Klimek a Nina Motyčáková. V kategórii 3 – 4 ročných obsadili druhé a tretie miesto.

(IV)

Môj najmilší hit

Aj tento rok sa v habovskej škole konala súťaž Môj najmilší hit, súťažiaci spievali piesne od slovenských interpretov. Že bol výber dobrý, svedčí aj to, že diváci spievali pesničky priamo so súťažiacimi. Prvá vystúpila Zuzana Pilarčíková s piesňou Kráľovná bielych tenisiek, po nej Eva Pilarčíková s piesňou V cudzom meste. Kristína Žmijáková zaspievala pieseň Nekráčaj predo mnou. Jakub

Harmata potešil divákov piesňou Lavíny a po ňom sa predstavil Juraj Leginus s piesňou od skupiny Desmod Vyrobená pre mňa. Jana Juráňová zaspievala pieseň od Zuzky Smatanovej a Michaela Tekel'ová Sen od Barborky Haščákovej. Víťazkou súťaže sa stala Adriána Pilarčíková s hitom Kráľovná bielych tenisiek.

Slávik Slovenska

Mladí talentovaní speváci si môžu svoje nadanie porovnávať s rovesníkmi na súťaži Slávik Slovenska 2009, konala sa 13. mája. Vystúpila na nej i Habovčanka Adriána Pilarčíková, spievala dve ľudové pesničky Chodila dievčina a Poduj viaterku. V druhej kategórii vyhrala a - postúpila na krajské kolo tejto súťaže, ktoré sa uskutočnilo 29. mája v Žiline.

Michaela Tekel'ová

Ako som sa zmenšila

Dnes mám konečne trinásť. Áno, uhádli ste, mám narodeniny a dostala som psíka. Dala som mu meno Kiko. Ak ste zvedaví, čo sa nám v deň mojich narodenín prihodilo, tak si pekne sadnite a ja vám to rozpoviem. V deň mojich spomínaných narodenín som išla na prechádzku s Kikom. Cestou sme sa chceli zastaviť na zmrzlinu. Ibaže! Keď sme išli okolo stánku s medovníkmi, neodolala som. Kúpila som si taký, ktorý ma ako keby ku sebe lákal, akoby hovoril: Kúp si ma! Tak som si ho kúpila, medovník bol dvojfarebný. Jednu polovicu mal červenú a druhú zelenú. Bola som hladná a tak som doslova zhltnula zelenú polovicu medovníka. Druhú polovicu som si dala do spodného vrecka kapsáčov. Po nejakom čase sa všetko začalo zväčšovať.

sa pozreli z okna a uvideli Kika, zbehli dolu a prišli ku psíkovi.

„Hej tu som,“ kričala som. Konečne si ma všimli.

Nikola ma zodvihla a spýtala sa ma: „Zuza čo sa ti stalo?“

Odpovedala som, že som zjedla trochu medovníka a v tom strese som zabudla kde som dala zvyšok!

„Toto vyzerá zle,“ poznamenala Simona.

„Baby musíme si švihnúť, čo ak to po niekoľkých hodinách bude mať trvalé následky,“ povedala som.

„Dobre, Zuza, tak poďme k medovníkovému stánku,“ navrhla Nikola.

„Nie stánok už bude zatvorený, veď vieš, že majú otvorené len doobeda,“ namietala som.

„Zuza spomeň si, kde si dala ten zvyšok,“ povedala Simona.

Nevedela som, čo sa robí a tak som sa pritulila k psíkovi. Zrazu som na ňom sedela. Vari Kiko narástol? Nie! Ja som sa zmenšila! Ešte, že je pri mne Kiko, bez neho by som bola stratená! Začala som rozmýšľať, čo sa stalo. Vtom strese som si ani nevšimla, že sa Kiko pohol. Zrazu som zaspala. Keď som sa zobudila myslela som si, že to všetko bol zlý sen, no nanešťastie to pravda nebola. Bola som pri dome mojej najlepšej kamarátky Simony a čírou náhodou bola u nej Nikola. Kiko začal brechať. Kamarátky

„Viem, že som si ho dala do vrecka.“

„Lenže do ktorého?“ spýtali sa skoro súčasne.

„Hm, dúfam, že si myslím správne. Položte ma na zem.“

„Ako povieš,“ siahla som do spodného vrecka kapsáčov. Podarilo sa, našla som ho, teraz ho len rýchlo zjesť. Trvalo mi to trochu dlhšie, kým som zjedla celú polovicu perníka. Keď som ho dojedla, tak o pár minút som bola opäť normálna. Ako dobre, že mám pri sebe také dobré kamarátky.“

Zuzana Pilarčíková, 7. A

Boli sme pri prameni Blatnej

Jubilejný Kardan

Pozývame na Grúň 26. júla

Občianske združenie Habovský kardan zorganizovalo 30. mája už druhé stretnutie súťažiacich a tvorcov podomácky vyrobených malotraktorov. Prišli nielen Oravci, ale aj viacnásobní účastníci pretekov z východoslovenskej Brezovice (okres Sabinov). Organizátorov zaujímal pohľad súťažiacich, teda čo by bolo treba vylepšiť na tohtoročnom jubilejnom 10. ročníku súťaže podomácky vyrobených traktorov O habovský kardan, ktorý sa bude konať posledný júlový víkend. Východniari priniesli kopec nových nápadov. Aj oni sa inšpirovali Habovským kardanom a vlni zorganizovali 1. Preteky o brezovický volant.

(p)

„Ved' sme sa mali stretnúť pri káplici... Kašina vravel o desiatej pri Jednote.. Peším stačí o jedenástej,“ znelo z hlúčiku asi dvadsiatich turistiky chtivých ľudí. Na začiatku akcie trochu zmätok, ale vybrali sme sa. Nakoniec od Hasičskej zbrojnice. Zozbieralo sa nás čosi cez 40 ľudí, deti, mládež ba aj zopár dôchodcov. Po troch týždňoch sneženia a škaredého počasia sa na nás usmialo slniečko. Trošku zubaté, pretože ráno 22. februára bolo takmer -20°C. Keď sme odchádzali po desiatej, oteplilo sa tak na mínus deväť a čakalo nás priam rozprávkovo krásne počasie.

Trat' začínala od cintorína, perfektne upravená ratrakom. Na bežkách sme prechádzali cez Kardanovisko, vľavo nádherne zasnežené vrchy Skorušinského pohoria, napravo neporušené snehové pláne na Grúni sa ťahali donekonečna. Prvá zastávka bola pri hlavnej ceste zo Zuberca do Oravíc, ktorá nám krížovala našu trasu. Slniečko hrialo, takmer každého lákalo vyzliecť čo i len jednu vrstvu z hromady zimného oblečenia. Pri vbehnutí do blízkeho lesa však každý v duchu d'akoval, že si nechal všetko na sebe, pretože zmena teploty v tieni stromov bola

veľmi citelná. Ďalšia zastávka bola pár desiatok metrov od Horárne Brestová a Múzea oravskej dediny. Tam sme sa trochu občerstvili, vychutnali si takmer poludňajšie slniečko a pokračovali sme kopcom do lesa cez Zamaňovú (823 m n.m.). Cesta hore lesom bola očarujúca. Horšie to však bolo dole kopcom, každý brzdil ako vedel. Vlastne na bežkách sa to ani nedá. Teda by sme mohli povedať, každý padal ako vedel. Po adrenalínových zážitkoch sme pokračovali cez potok Blatná, po asfaltke, až ku miestu, kde sa odbočuje ku prameňu. Bolo sa treba brodiť dosť veľkým snehom, ale zvládli sme to. Peší turisti nám vyšliapali chodník až ku cieľu našej cesty. V prístrešku poníže prameňa sme sa občerstvili, vytiahli všetko čo sme mali v batohoch, vložili na stôl a s veľkou chuťou skonzumovali. Dobrá nálada nás neopúšťala. Ešte sme si spravili spoločné foto a vydali sme sa naspäť do Habovky. Deti sa odviezli na saniach, ťahané párom krásnych koní. Samozrejme to bol pre ne najväčší zážitok dňa. Počas cesty naspäť sme sa všetci tešili na kapustnicu v reštaurácii na Stodolisku, niektorí na pohárik

čohosi silnejšieho, iní, že konečne dôjdu do cieľa po takmer 15 kilometroch šliapania.

Možno ste nevedeli, ale prvý ročník turisticko-lyžiarskeho prechodu ku prameňu Blatnej sa konal v roku 1985. Tento bol jedinečný, nálada bola super, Edo navaril perfektnú kapustnicu a všetci sa spoločne tešíme na ďalší ročník.

(p)

Ping-pong

Sála kultúrneho domu patrila 5. apríla športu. Konal sa tu už 11-ty ročník stolnotenisového turnaja O majstra Habovky. Súťažili registrovaní hráči pôsobiaci v celooravských stolnotenisových ligách, ale aj tí, ktorí hrajú ping-pong pre záľubu. Pozvanie prijalo 22 hráčov registrovaných hráčov z TJ Nižná, TJ Krivá, TJ Oravský Biely Potok a TJ Zuberec.

Výsledky

muži dvojhra

1. Peter Iskra – TJ Zuberec
2. Pavol Brečka – TJ Zuberec
3. Alojz Vidiečan – TJ Nižná muži – štvorhra

1. Alojz Vidiečan, Jaroslav Pribilinec – TJ Nižná

2. Ľubomír Jakubovič, Miroslav Borsík – TJ Zuberec

3. Peter Iskra, Ján Kovalčík – TJ Zuberec

Súťaž neregistrovaných hráčov TJ Habovka

1. Ján Petrek

2. František Harmata

3. Ján Hruboš starší

(p)

Zbierka starých fotografií pokračuje

Výber zo starších fotografií, ktoré od roku 2008 zbierame a spracovávame, sme uverejnili na internetovej stránke www.habovka.sk. Už máme zbieraných viac ako tisíc fotografií zhruba od roku 1910 až do 1990. Budú použité na pripra-

vovanú monografiu obce, výstavu a bude spracované aj DVD s kompletným archívom. Niektoré sú veľmi zaujímavé, takže sa máte na čo tešiť. Za pomoc ďakujem hlavne Ľubovi Makanovi, ktorý obetuje svoj voľný čas a zbiera staré fotografie po

domácnostiach. Ak máte doma nejaké zaujímavé staršie fotografie obce Habovka, pohľady na dedinu, ľudí pri práci, svadobné, ale aj iné, môžete nechať odkaz na e-mail: foto@leginus.sk, zastavíme sa po ne u vás doma, prípadne ich doručte

na obecný úrad. Po spracovaní, čo trvá zhruba 2 týždne, vám fotky vrátíme. Ďakujem všetkým, ktorí poskytli fotografie a rôzne staré dokumenty. Určite budú obohatením pripravovanej knihy o našej Habovke.

(pl)

Kozmetika nie je len pre ženy

Hovoríme s Boženou Kurcinovou o jej kozmetickom a kaderníckom salóne Žermeň.

Ako ste sa dostali ku kozmetike?

Snom každej ženy je vyzerat' dobre v každom veku a páčiť sa nielen okoliu, ale aj sebe. Ja som mala túžbu tento sen uskutočniť nielen sebe, ale aj druhým ženám, a tak som pozbierala všetku odvahu a za podpory mojej rodiny som sa začala vzdelávať v oblasti krásy. Nebolo to ľahké, pretože to obnášalo veľa cestovania, nemalé finančné náklady a tiež veľké sebazaprenie. Teraz som však rada, že moja práca prináša ovocie.

Áké služby ponúkate v salóne zákazníkom?

Náš salón ponúka zákazníkom široký sortiment služieb. Snažíme sa pristupovať ku každému klientovi individuálne. Zákazníci si majú z čoho vybrať a radi im poradíme podľa toho, čo ich pleť potrebuje a na akú príležitosť sa rozhodli kúru absolvovať. Samozrejme, aby sme dosiahli najlepšie výsledky je potrebné si uvedomiť, že kozmetické ošetrovanie je o pravidelnosti. Len vtedy môžeme pleť udržať krásnu a sviežu v každom veku. Medzi najžiadanejšie ošetrovania patrí vitamínová kúra-yontoforéza, chemické peelingy, protivrásková masáž, a podľa ročných období tiež ošetrovanie na hydratáciu a vitalizáciu pokožky.

Zrejme sa musíte neustále vzdelávať a absolvovať kurzy.

Áno, máte pravdu. Udržať krok s dobou v tejto oblasti je veľmi náročné finančne i časovo. Kozmetická veda ide veľmi dopredu, preto je potrebné sa neustále vzdelávať a vymieňať si vzájomné skúsenosti s odborníkmi v tejto oblasti. Môj salón zabezpečuje služby, ktoré sa netýkajú len samotnej kozmetiky, ale aj dermatokozmetiky, kde spolupracujem s kožnou lekárkou, a tak spoločne vieme uspokojiť aj tú najnáročnejšiu klientelu.

K ponuke služieb však neodmysliteľne patrí aj atmosféra a čistota.

Myslím, že hygiena by mala byť alfou i omegou v každom dobrom kozmetickom salóne. K neodmysliteľnej čistote je samozrejmosťou aj vytvorenie príjemnej atmosféry, ktorá dodáva klientke pocit uvoľnenia a relaxu. Na klientku sa vždy snažím pozerat' nie svojimi, ale jej očami. Snažím sa vnímať kozmetiku nie ako prácu, ale ako koníček, pretože v prvom rade to musí človeka baviť. A je úžasné, keď práca prináša človeku zároveň aj uspokojenie. Môj pracovný čas nemá presnú dobu, ale snažím sa vyhovieť každému zákazníkovi či je to zavčasu ráno alebo neskoro večer.

Ste sami na všetku prácu, alebo vám niekto pomáha?

No, momentálne som sama, aj keď niekedy by som pomoc uvítala. Viackrát som mala dievčatá na absolventskej praxi, ktoré mi veľa pomohli a skúsenosťami sme obohacovali jedna druhú. No každá sa vybrala vlastnou cestou. Uvažovala som o rozšírení našich služieb, no ako dobre vieš z priestorových dôvodov to nie je možné.

Ako sa tradičná lekárska veda pozerá napríklad na liečbu lávovými kameňmi?

Lávové kamene nie sú ani tak o liečení ako o relaxe tela. Keďže moja klientela pozostáva aj z lekárov, ktorí túto procedúru opakovane absolvujú, doposiaľ som nemala negatívne ohlasy. Masáž lávovými kameňmi pozostáva z viacerých fáz a príprava na každú z nich musí byť veľmi precízna, pretože to nie je len o masírovaní, ale aj o prijímaní a odovzdávaní energie. Odporúčam ju zákazníkom, ktorí sú pracovne vyťažení a potrebujú svoje telo zregenerovať.

Ákých máte klientov, spokojných čo sa pravidelne vracajú, alebo nájdú sa aj takí, ktorým sa nepáčilo?

Samozrejme, vždy sa nájde niekto, kto nie je spokojný. A hoci sa snažím nedostatky odstrániť, nikdy sa nedá vyhovieť všetkým. Som však rada, že sú aj takí, tí človeka posúvajú vpred.

Navštevujú salón aj turisti?

Áno, aj keď to nie je často, pretože vyhovieť turistickej klientele vôbec nie je ľahké. Moje klientky väčšinou prichádzajú na objednávky z toho dôvodu, aby nemuseli dlho čakať. Turisti tieto služby vyhľadávajú, keď je nepriaznivé počasie, a preto sa len ťažko vieme dohodnúť na termíne.

Sú v Habovke šikovné baby, ktoré by sa chceli venovať kozmetike?

Určite sú šikovné dievčatá, ktoré sa o kozmetiku zaujímajú, no tu je potrebné vedieť, že práca kozmetičky nepozná pracovný čas „od- do“, ale že je

to na úkor záľub, rodiny a voľného času. Nemôže ich opantať vidina rýchleho zisku. Všetko je nákladné a aby boli dobré a trvalé výsledky netreba sa ulakomiť na to najdostupnejšie na trhu, ale preskúmať značku ktorá vyhovuje i tej najnáročnejšej klientele.

Chodia na kozmetiku aj muži?

S pokrokom kozmetiky pribúdajú aj muži, ktorí si uvedomujú, že k tomu aby boli úspešní je potrebné aj dobre vyzerat'. Tých, ktorí sa odhodlajú, učím na každodennú starostlivosť aj doma, pretože fajčenie a stres sú nepriaznivo pôsobiace faktory na pleť. Aj keď veľa mužov v tomto regióne stále zastáva názor, že kozmetika je pre ženy. Dúfam, že v blízkej budúcnosti sa počet mužov a žien navštevujúcich kozmetické salóny vyrovná.

(pl)

Ryby, rybky, rybičky...

Od detstva má záľubu v chovaní rýb a tak sme sa za Tomášom Pavčom z Habovky vybrali s množstvom zvedavých otázok. Porozprávali sme sa nielen o rybách. Pavčovci majú vo dvore celý komplex rôznych vodných nádrží, kadí a žľabov. Všade navôkol zurčí voda a plávajú ryby od najmenších niekoľkomilimetrových až po polmetrové kusy. Tomáš sa zaoberá chovom najmä pstruhov dúhových. Sú to na pohľad veľmi krásne ryby, až je človeku ľúto, že musia skončiť na pekáči.

„Hovorí sa, že zdravý ako ryba, ale nie je to celkom pravda,“ hovorí Tomáš. Ryby majú choroby, ktorým treba predchádzať a ošetrovať. „Starosť s chovom mám dosť veľa, je to celá veda.“

Ale poďme pekne od začiatku. Na jeseň začína neresenie rýb. „V prírode je úspešnosť oplodnenia ikier a prežitia malých rybičiek dosť malá. V umelo vytvorených podmienkach je úspešnosť až 90 percent. Mám niekoľko chovných samíc, ktoré sledujem až sú pripravené na vytrtie ikier.“ Ako nám Tomáš ďalej

vysvetlil, samica musí mať mäkké bruško, hmatom to ľahko zistí. Do nádoby teda dá ikry a potom ich treba pokropiť mliečom rybieho samca. Po týchto zdanlivo jednoduchých úkonoch sa ryby ošetria v liečivom roztoku. Samica sa prirodzene po vylovení dosť bráni, ale po minútke sa vysilí a je pripravená dať ikry a tým budúci život ďalším rybkám. Po niekoľkých dňoch sa začne premena na malé rybky, teda len také

niekoľkomilimetrové chvostíky s hlavičkou. Všetko samozrejme závisí od teploty vody. Čím teplejšia, je proces rýchlejší, ale je väčšia pravdepodobnosť ochorenia. Niekoľkokrát do dňa sa musia čistiť od uhybnutých jedincov. Je to taká pipláčka. Rybky sa krmia špeciálnym krmivom, je pomerne drahé, rentabilita chovu nie je až taká

veľká ako sa zdá. „V podstate sa z toho vyžiť nedá, keby som to nemal ako koníček, tak to dávno zbalím,“ dodáva. O tom svedčia aj precízne a profesionálne urobené rybníky, čo počas kontroly ocenili i veterinári. „Zobrali si vzorku, teda niekoľko kusov rýb a odišli. Našťastie všetko dobre dopadlo a žiadnu chorobu nenašli.“

Úplne nakoniec sa Tomáš

pochválil a ukázal mi na stene obývačky vlastným úsilím vychovaného a odborne vypreparovaného krásneho pstruha. Takmer sedemdesiat centimetrový kúsok vyzerá ako živý. Skutočný skvost. Tomáš, želáme ti veľa úspechov a nech sa aj naďalej darí s chovom rýb, rybičiek a rybičiek...

(pl)

Majú talent aj vedomosti

Žiaci sa v priebehu roka zapájajú do rôznych vedomostných súťaží, môžu rozvíjať i svoj talent.

* Matematická olympiáda

Táto olympiáda má z roka na rok menej účastníkov. V tomto školskom roku v 5., 6. a 9. ročníku súťaž nemala riešiteľá. Za 7. ročník riešila matematickú olympiádu Zuzana Pilarčíková, za 8. ročník Bibiána Lajčinová. Obe postúpili do okresného kola, kde B. Lajčinová bola úspešná riešiteľka.

* Matematická pytagoriáda

Obľúbenejšia súťaž pre žiakov 3. až 8. ročníkov. Najúspešnejší riešitelia, ktorí

postúpili do okresného kola a ako v ňom obstáli:

4. roč. – Matej Pilarčík (úspešný riešiteľ)

5. roč. – Jakub Harmata (chýbal mu 1 bod)

6. roč. – Lenka Tarajová, Alžbeta Leginusová (chýbal im 1 bod)

7. roč. – Veronika Leginusová (1. miesto v OK)

8. roč. – Bibiána Lajčinová (1. miesto v OK)

* Zemepisná olympiáda

Do okresného kola súťaže sa pripravovala Simona Tarajová, ktorá sa nedala odradiť a po viacročnom snažení získala 3. miesto v okresnom kole. Za 7.

ročník súťažila Simona Tekeľová.

* Olympiáda z anglického jazyka

Úspešnou riešiteľkou v 8. roč. sa stala Bibiána Lajčinová a zároveň zvíťazila v okresnom kole.

* Recitačné súťaže

Najúspešnejšou recitátorkou školy je Zuzana Pilarčíková zo 7. ročníka. Získala 1. miesto v okresnom kole Šaliarsky Maťko, 4. miesto v jeho krajskom kole. Tiež zvíťazila v okresnom kole Hviezdoslavovho Kubína a obsadila 2. miesto v krajskom kole Vajanského Martin.

---- v rastru

Už viac rokov sa v matematických súťažiach objavuje meno Bibiána Lajčinová, ktorá vždy úspešne riešila úlohy v okresnom kole, dvakrát získala 3. miesto, tento rok 1. miesto v okresnom kole. Pedagógovia je vyslovujú pochvalu za výbornú reprezentáciu školy a zároveň prajú veľa úspechov v ďalšom štúdiu na Gymnázium J. M. Hurbana so slovensko-anglickou jazykovou sekciami v Čadci.

(jš, mp)

Postavili sa na štartovaciu čiaru a - vyrazili do života

„Na svoju česť ti sľubujem, Ježišu môj, že všetko tebe venujem, i život svoj. Len sily viacej ráč mi dať v každej dobe, aby som mohol vytrvať v svojom sľube.“ Tak sľubovali tretiaci 24. mája pred oltárom nášho kostola. Prijali prvý raz Ježiša Krista.

Na jednej strane výdych po príprave, skúškach, prvej spovedi, strach a tréma pred slávnosťou...

„Áno, najťažšia bola príprava na skúšky,“ zhodnotila už pred slávnosťou prvého sv. prijímania Natália. „Ale samotné skúšky už nie. Pán farár bol dobrý.“

Sára má zas obavu z čítania. Dostalo sa jej tej pocty, že sa postaví na kazateľnicu. „Viem to síce naspamäť, no aj tak mám strach.“

Janka bude na svoju povinnosť čakať najdlhšie. Na konci sa má poďakovať rodičom. „Stále si ten text opakujem“

No a Dominik má priniesť k oltáru obet-

né dary. To je jeho povinnosť. Dodáva síce, že pán farár bol pri návštevách občas prisny. „Ale to len preto, aby sme celú slávnosť pekne zvládli,“ ospravedľňuje sa. Dodáva však, že najdôležitejšie, čo ich dnes v kostole čaká je prijatie Ježiša Krista.

Všetky deti nakoniec celú slávnosť zvládli pekne, dôstojne, slávnostne.

No ani táto slávnostná svätá omša a prijatie eucharistie nie je cieľom niekoľkomesačnej prípravy osemnástich detí, hoci

navonok by sa zdalo. Ako im povedal duchovný otec Jozef Svitek, len teraz sa všetko začína. „Doteraz sme boli športovcami, ktorí sa pripravovali na to, aby sa mohli postaviť na štartovaciu čiaru. A teraz vyrazíme do života spolu s Ježišom Kristom. Teraz sa začne beh, o ktorom písal sv. Pavol. Prajem vám, aby sme mohli spolu s ním v cieľi konštatovať: Beh som dokončil, vieru som si zachoval.“

(lv)

Čas by uplynul, pobavili by sa

Kedysi to bolo vraj inak, aj starší sa stretávali, chodili na výlety, opravovali kríže a kaplnky, čistili cintorín, schôdzovali... „Bral som to ako samozrejmú, že môžeme aj my niečo urobiť.“ Dnes nie je záujem ani o výlety, ani o stretnutia. Najväčším problémom je, že akosi niet organizátora, ktorý by sa obetoval a dal starších ľudí dokopy.

„Ved' ešte vydržte,“ tak ostatné roky presvedčajú Karola Tekel'a, aby len ešte ostal predsedom Klubu

dôchodcov v Habovke. A on už na koľkých schôdzkach chce povedať: Dost'. Končím. Karol Tekel' má 78 rokov a hovorí, že už nevláda, predovšetkým kvôli chorej nohe. I predtým mu robila problémy. No stačilo vziať kvaku a pochodil po dedine, povolal, kde bolo treba, zorganizoval, čo bolo treba. „Čo teraz zmôžem?“ trápi ho. „Je dost' mladších, i žien, i mužov. Keby sa len toho klubu niekto ujal.“

Počúvajúc záujem Karola Tekel'a, a chápujú jeho trápenie, sa naša redakcia

rozhodla vyhlásiť konkurz na predsedu Klubu dôchodcov v Habovke. Od nového predsedu či predsedkyne sa očakáva nielen udržiavanie organizácie, ale jej zveľadenie. Žeby rovnaké možnosti na stretávanie sa, ako mladí, tak i starší mali. Ak by mal niekto záujem o prácu predsedu, nech zájde najprv za Karolom Tekel'om, on vraj rád pomôže.

(lv)

